

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

**ГОДИШЕН ПЛАН
ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА
НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА
за 2022 година**

Јули, 2022 година

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

**ГОДИШЕН ПЛАН
ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА
НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА
за 2022 година**

**Изработувач:
Општина Гази Баба**

**Секретар на општина
Невенка Стаменковска Стојковски**

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

СОДРЖИНА

Содржина

1. ВОВЕД.....	4
2. ПРОЦЕНКА КОН РИЗИЦИТЕ ОД КОРУПЦИЈА.....	6
3. ПРИЧИНИ, УСЛОВИ И ФАКТОРИ ЗА ОВОЗМОЖУВАЊЕ КОРУПЦИЈА.....	6
4. ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА АЛАТКИ И КОНТРОЛНИ МЕХАНИЗМИ ЗА НАДМИНУВАЊЕ НА ДЕТЕКТИРАНИТЕ РИЗИЧНИ ОБЛАСТИ.....	6
5. ЈАКНЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ СО ОСОБЕН АКЦЕНТ НА ЈАКНЕЊЕ НА ИНТЕГРИТЕТОТ НА ВРАБОТЕНИТЕ.....	7
6. НАВРЕМЕНО ПОСТАПУВАЊЕ ВО ВРСКА СО ОСТВАРУВАЊЕ НА ПОТРЕБНИТЕ УСЛУГИ КОН ПРАВНИТЕ И ФИЗИЧКИТЕ ЛИЦА.....	8
7. ПОЧИТУВАЊЕ НА ЗАКОНСКИТЕ ПРОПИСИ, КОДЕКСОТ ЗА ЕТИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ И КОДЕКСОТ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ.....	8
8. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ДОВЕРБАТА НА ГРАЃАНИТЕ КОН ИНСТИТУЦИИТЕ И МОТИВИРАЊЕ ДА ПРИЈАВАТ КОРУПЦИЈА.....	9
9. ЗАЈАКНАТА КОНТРОЛА И НАДЗОР НА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ.....	10
10. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА МЕЃУИНСТИТУЦИОНАЛНАТА СОРАБОТКА И СОРАБОТКА ВО БОРБАТА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА ПРЕКУ ПЛАТФОРМАТА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ.....	11
11. ЈАКНЕЊЕ НА АЛАТКИТЕ ЗА ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО НА МИНИСТЕРСТВОТА И ОРГАНИТЕ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА.....	11
12. НОСИТЕЛИ НА АКТИВНОСТИТЕ.....	12
13. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ.....	12

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

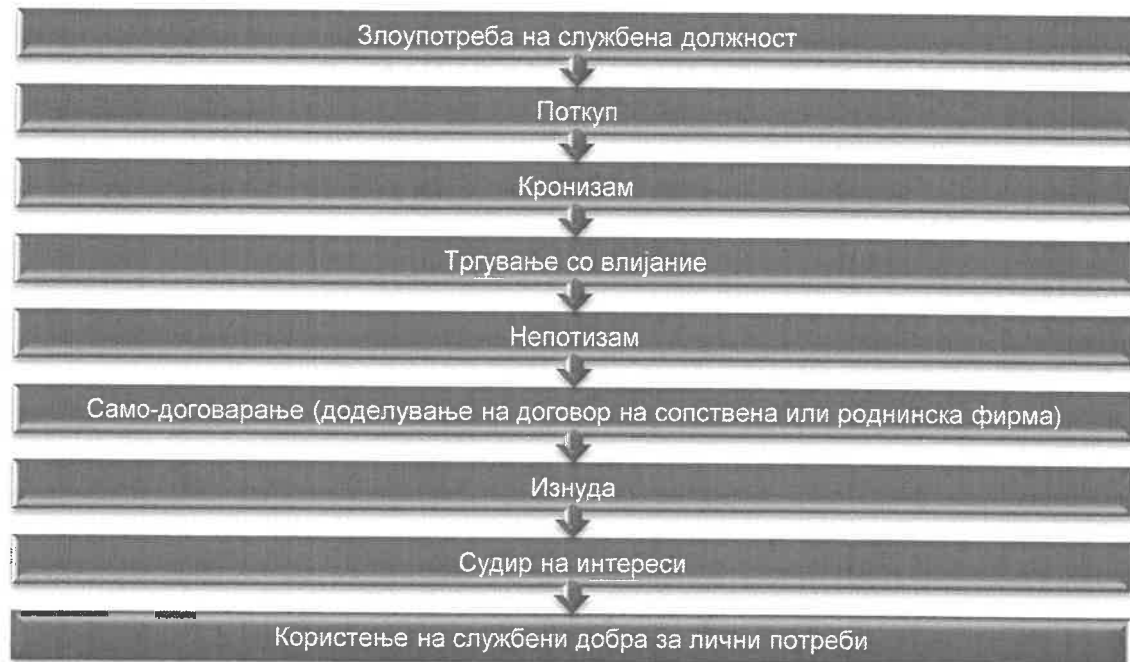
ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

1. ВОВЕД

Корупцијата е еден од најголемите предизвици на нашето време. Корупцијата е загрижувачка појава за целото општество и треба да се спротивставиме на разни начини за да ја спречиме нејзината појава.

Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси ја дефинира корупцијата како „злоупотреба на функцијата, јавното овластување, службената должност или положба заради остварување на имотна корист, директно или преку посредник, за себе или за друг“. Поимот ризик од корупција дефинира кој било вид на внатрешна или надворешна слабост или постапка која претставува можност за појава на корупција во рамките на државните органи, јавни претпријатија и други институции од јавен сектор кој ги вклучува прашањата за судир на интереси, недостаток на систем за заштита на укажувачи, измами, несоодветно користење на овластувањата, дискрециони овластувања, финансирање на политички партии и кампањи спротивно на закон, тргување или недозволено користење на информации; транспарентност на постапки и документи и други прашања од значење за интегритетот.

Корупцијата се појавува во бројни форми од кои најчесто застапени се следните:

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

Интегритетот и корупцијата се две спротивставени појави, односно секое коруптивно дејство претставува кршење на интегритетот. Интегритетот пак, од друга страна претставува квалитет на дејствување во согласност со општоприфатените морални вредности и норми во корист на јавниот интерес.

Општина Гази Баба, почитувајќи ги начелата на законитост, ефикасност, ефективност, сервисна ориентација, а ставајќи акцент на јакнење на интегритетот на вработените, нивната стручност и компетентност, важи за општина кај која приоритет е јавниот интерес. Истиот, претставува мотив за создавање на неколку механизми за справување со корупцијата.

Годишниот план за спречување на корупцијата во Општина Гази Баба е дизајниран да се дејствува првенствено превентивно што подразбира намалување на ризиците за корупција преку зајакнување на регулативата, јакнење на функционалноста на институциите на системот и враќање на довербата во него, јакнење на свеста и вклучување на граѓанското општество и јавноста во антикорупциските напори. Годишниот план е заснован на реални процеси и цели кои резултираат со континуирано намалување на корупцијата, а нејзината имплементација ќе испрати силна порака до македонското општество дека борбата против корупцијата конечно се остварува.

Модерното „отворено општество“ бара партиципација на граѓаните во донесувањето на важни одлуки. Во поглед на донесувањето на Буџетот, Општина Гази Баба на сите граѓани им дава можност во просториите на месните и урбаните заедници, како и на едношалтерскиот систем во Општината да потполнат анкетен лист во кои ќе предложат идеи или проекти кој сметаат дека треба да бидат дел од буџетот на Општината за следната година. Истовремено сите граѓани имаат можност своите идеи и проекти да ги достават и електронски на e-mail адреса.

Општина Гази Баба како транспарентна општина има и веб страна на која се презентираат сите тековни активности и постапки, со што секој граѓанин е во можност да биде информиран навремено за остварување на неговите права и обврски, да учествува во јавните повици, притоа почитувајќи ги законските норми, преку постоечки комисији и законски постапки да биде објективно избран.

Со оглед на ризиците кои се наметнуваат од областа на корупцијата, Општина Гази Баба има потреба од дефинирани алатки и механизми со кои ќе ги заштити внатрешните процеси и постапки. Во рамки на надлежноста и делокругот на работење засега не се идентификувани фактори кои го отежнуваат функционирањето на Општината. Сепак, долгорочно, Општината изготвува антикорупциски план кој го адаптира и наметнува како обврска и за вработените и за граѓаните, како круцијална алка во целиот процес.

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

2. ПРОЦЕНКА КОН РИЗИЦИТЕ ОД КОРУПЦИЈА

Проценката кон ризиците од корупција е првиот чекор од процесот на подготовка на Годишниот план за спречување на корупцијата во Општина Гази Баба. При проценката е користено макро гледиште, односно направена е анализа на факторите на ризици на системот како целина. Врз основа на направена анализа во рамки на организациските единици во Општина Гази Баба, постојат повеќе области каде што е можна појава на корупција. Главен акцент во антикорупцискиот план е ставен на вработените и раководството. Преку јакнење на нивниот професионален и личен интегритет од нив се очекува да ги извршуваат професионално задачите, согласно законите, прописите и интерните процеси и со тоа смело да се спротивстават на корупцијата. За континуитет при детектирањето на ризици и нивно справување, управувањето со ризиците потребно да стане составен дел од деловното планирање на Општината и на извршувањето на нејзините надлежности. Истовремено, управувањето со ризиците треба да стане дел од секојдневната култура на однесување на менаџментот и на сите вработени во Општината.

3. ПРИЧИНИ, УСЛОВИ И ФАКТОРИ ЗА ОВОЗМОЖУВАЊЕ КОРУПЦИЈА

Теоретски, доколку некој од вработените или раководството свесно ги злоупотребува својата службена положба и овластувања за директно или индиректно понудена, дадена, ветена, побарана, прифатена или очекувана корист материјална или нематеријална или друга придобивка за себе или некој друг, станува збор за корупција. Праксата досега покажува дека вработените во Општината ги почитуваат начелата на законитост, интегритет, јавност, заштита и одговорност, што е индикатор дека службениците може да препознаат и да се справат со можноста за пробивање на корупцијата во делокругот на работењето.

4. ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА АЛАТКИ И КОНТРОЛНИ МЕХАНИЗМИ ЗА НАДМИНУВАЊЕ НА ДЕТЕКТИРАНИТЕ РИЗИЧНИ ОБЛАСТИ

Корупцијата е забрането однесување кое ја загрозува демократијата и владеењето на правото, па затоа е потребно колку е можно повеќе индивидуите и институциите да работат на нејзино спречување. За да се намалат негативните последици кои настануваат од корупцијата, тенденција на Општината е да се воспостави цврста политика за борба против корупцијата, заради заштита на граѓаните и државата, а особено заради воспоставување и

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

почитување на владеењето на правото. Како алатки и механизми за надминување на детектираните ризични области, Општина Гази Баба ги има:

- Почитување на процесите за работа изработени според систем за управување со квалитет ISO 9001:2015;
- Повисок степен на почитување на законската регулатива;
- Редовна ревизија на работењето од финансиски и правен аспект;
- Почитување на начелата на стручност и компетентност при селекција на кандидатите за вработување;
- Јакнење на свеста и едуцирање на вработените за можностите за корупција;
- Почитување на кодексот на вработени на Општина Гази Баба и редовно вршење контрола на вработените;
- Воспоставување и примена на методологија за идентификување, анализа и оценка за ризиците од корупција;
- Вработено лице во Општина Гази Баба кое е определено за пријавување за неправилности; и
- Донесена стратегија за управување со ризици.

5. ЈАКНЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ СО ОСОБЕН АКЦЕНТ НА ЈАКНЕЊЕ НА ИНТЕГРИТЕТОТ НА ВРАБОТЕНИТЕ

Степенот на одговорност за брз одзив и максимизирање на ефикасноста за давање на услугите во голема мера влијае на јакнење на капацитетите на институциите. Акцент во спротивставувањето со корупцијата во голема мера има и интегритетот на вработените. Под интегритет се подразбира подготвеноста на поединецот да препознае и одлучно да се спротивстави во некоја незаконска, неморална или нечесна ситуација. Под поимот „интегритет“ се подразбира и законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење работи со кои службените лица го чуваат својот углед и угледот на институцијата. Со обезбедување на повеќе едукации, обуки и со почитување на законските норми, службениците ќе можат соодветно да одговорат на сите предизвици кои може да произлезат од корупцијата.

Справување на институцијата со корупцијата ќе започне со испраќање на јасна порака до сите дека корупцијата нема да остане несанкционирана и ќе се води според следните 5 законски принципи: принцип на законитост, принцип на интегритет, принцип на еднаквост, принцип на јавност и принцип на заштита и одговорност.

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

6. НАВРЕМЕНО ПОСТАПУВАЊЕ ВО ВРСКА СО ОСТВАРУВАЊЕ НА ПОТРЕБНИТЕ УСЛУГИ КОН ПРАВНИТЕ И ФИЗИЧКИТЕ ЛИЦА

Согласно начелото на сервисна ориентација, според Законот за општата управна постапка, службеникот е должен и сервисно ориентиран кон остварувањето на правата и интересите на странките. Општина Гази Баба веќе подолг временски период важи за општина која навремено одговара на доставените барања, успешно и навремено постапува при спроведувањето на постапките, притоа почитувајќи ги законски утврдените временски рокови. Досега, праксата покажува дека доколку не постои некомплетно доставена документација или суштинска пречка во смисла на постоењето услови за остварување на правата на граѓаните, службениците транспарентно, навремено и одговорно ги изготвуваат и донесуваат актите потребни за остварување на правата и интересите на граѓаните.

7. ПОЧИТУВАЊЕ НА ЗАКОНСКИТЕ ПРОПИСИ, КОДЕКСОТ ЗА ЕТИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ И КОДЕКСОТ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Правната рамка е основа за пренесување на минималните задолжителни стандарди и принципи на однесување на секој јавен службеник. Законите и прописите би можеле да ги утврдат фундаменталните вредности на јавната служба и треба да ја обезбедат рамката за упатување, истражување, дисциплинска постапка и за гонење.

Треба да постојат јасни правила со кои ќе се дефинираат етичките стандарди што ќе го раководат однесувањето на јавните службеници во контактите со јавниот сектор, на пример во врска со условите за јавните набавки, обезбедувањето услуги однадвор или за вработувањето во јавниот сектор. Зголемувањето на интеракцијата меѓу јавниот и приватниот сектор налага поголемо внимание да им се посвети на вредностите на јавната служба, а од надворешните партнери да се бара да ги почитуваат тие вредности.

Вработените се раководат според однесувањето на своите претпоставени. Оттука, од суштествено значење е секој обид за намалување на корупцијата да биде предводен од највисоките функционери, кои отворено ќе ја искажат својата поддршка на кампањата.

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

8. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ДОВЕРБАТА НА ГРАЃАНИТЕ КОН ИНСТИТУЦИИТЕ ИМОТИВИРАЊЕ ДА ПРИЈАВАТ КОРУПЦИЈА

Круцијална алатка во намалувањето на борбата против корупцијата е мотивацијата на граѓаните да пријават корупција. Одлуката на граѓаните да се спротивстават на ситуација во која за да ги остварат нивните права се „принудени“ да ги „наградуваат“ службениците надвор од нивната службена должност е првиот чекор во овој процес. Општина Гази Баба има определено лице за пријавување на корупција. Во таа смисла, граѓаните се охрабруваат да ги пријавуваат сите такви незаконски постапувања доколку постојат. Неопходно е да постои доверба во институциите со оглед дека законите ги регулираат сите постапки, активности и дејствија. Секое прекршување на Законот треба да има соодветна санкција како последица, без разлика дали станува збор за функционер, раководител или административен службеник со пониско звање.

Општина Гази Баба започна со кампања „Нулта толеранција за корупцијата во Општина Гази Баба“ Не молчи пријави! Заедно против корупцијата“.

Во Општина Гази Баба нема да се толерира коруптивно однесување, нема да се толерира која било друга форма на неетичко, казниво или друго незаконито однесување. Општина Гази Баба се стреми кон развој на силна организациска структура и кохерентен систем за управување со интегритет.

Поаѓајќи од заложбите за владеење на правото, обезбедување на одржлив економски и општествен развој, поттикнување на јавната доверба во локалните власти, целосно и непречено остварување на правата и слободите на граѓаните, градоначалникот ја воведо политиката на интегритет во која се утврдени начелата за идната работа на администрацијата и истата е доставена до Државната комисија за спречување на корупцијата како надлежен орган.

Општина Гази Баба од 08.04.2022 година им дава можност на граѓаните да пријават корупција во рамките на општина Гази Баба на следните начини: со повик, смс или на viber 24 часа на тел. број 075 346 938, на емаил: prijavikorupcija@gazibaba.gov.mk и директно кај определен службеник во кабинетот на градоначалникот.

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

Преку оваа можност, граѓаните се обраќаат до лицето задолжено да известува за неправилности и сомнежи за измами или корупција во Општина Гази Баба, кој ги разгледува барањата и согласно содржината односно елементите за корупција, образецот (барањето) го препраќа до Државната комисија за спречување на корупцијата, за понатамошно постапување односно утврдување на постоење на корупција.

9. ЗАЈАКНАТА КОНТРОЛА И НАДЗОР НА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ

Постапките за јавни набавки во целост се спроведуваат преку електронскиот систем за јавни набавки и истите се транспарентни, како и јавно достапни за јавноста. Договорите се објавуваат на веб страната на Општината.

Точно и прецизно да се врши планирање на постапките за јавни набавки и навремено во законскиот утврден рок, до крајот на јануари во тековната година, да се доставуваат до одделението за координација на јавните набавки заради подготовка и објава на годишниот план за јавни набавки.

Професионална едукација на вработените преку одржување на обуки за надградба на знаењето, обуки за практична примена на законот за јавни набавки и обуки за антикорупција.

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

10. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА МЕЃУИНСТИТУЦИОНАЛНАТА СОРАБОТКА И СОРАБОТКА ВО БОРБАТА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА ПРЕКУ ПЛАТФОРМАТА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Платформата за интероперабилност овозможува електронска размена на податоци и документи помеѓу институциите (компаниите) на стандардизиран, безбеден и унифициран начин. Размената на податоци помеѓу две институции се одвива според дефинирани стандарди за безбедност, заштита формат и структура на податоците.

Непречениот проток на информации преку платформата за интероперабилност, го намалува времето потребно за пренос на информациите помеѓу институции, со што се олеснува протокот на електронски информации кои се потребни за обезбедување на јавни услуги прилагодени на потребите на граѓаните и бизнисите. Ваквата размена на податоци ја зголемува ефикасноста при работењето и го зголемува задоволството од услугите кои им се нудат. Во наредниот период Општината ќе го зголеми бројот на конекции со институциите со кои ќе разменува податоци. Имплементацијата на овој проект овозможува меѓусебна електронска размена на податоци меѓу државните органи, институциите кои се од значење за извршувањето на нивните функции и може да допринесе за квалитетно работење, економичност и ефикасност.

11. ЈАКНЕЊЕ НА АЛАТКИТЕ ЗА ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ ВО РАБОТЕЊЕТО НА МИНИСТЕРСТВОТА И ОРГАНИТЕ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА

Општината согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер во целост ги спроведува и применува сите алатки кои се предвидени со цел отчетност и транспарентност во работењето.

Еден од клучните аспекти во превенцијата и борбата против корупција е транспарентното и ефективното работење на институциите, особено од аспект на давањето услуги кон граѓаните, што треба да вклучува систем на општествена отчетност.

Овој систем овозможува ефективно ангажирање на граѓанското општество, приватниот сектор и на медиумите во дијалог и вршење надзор на фискалното и административното работење на институциите и испорака на услугите од страна на централните институции и единиците на локална самоуправа. Клучна улога во овој процес има невладиниот сектор кој преку разни алатки на општествена одговорност треба да изгради партнерски однос со јавниот сектор со заедничка

ОПШТИНА ГАЗИ БАБА

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА ПРОЦЕНКА НА РИЗИЦИ ОД КОРУПЦИЈА ЗА 2022 ГОДИНА

цел негово потранспарентно и поефикасно работење, како и поквалитетно давање на услуги кон граѓаните. Како алатки на општествена отчетност се дефинираат сите оние што овозможуваат двонасочна комуникација помеѓу јавниот сектор и граѓанинот, преку отворање простор за поголема партиципација и заедничко донесување одлуки по прашања кои го засегаат обичниот граѓанин. Со тоа не само што ќе се зголеми отвореноста и отчетноста туку ќе се намалат потенцијалните ризици од корупција. На локално ниво, каде со процесот на децентрализација се префрлени голем број надлежности, од особена важност е да се поттикне развојот на граѓанскиот сектор како посредник помеѓу локалната самоуправа и граѓаните при одлучување во однос на приоритетите на општините, подобрување на процесот на давање услуги кон граѓаните во согласност со надлежностите на Општината, комунални и инфраструктурни проблеми кои се во интерес на сите жители на Општината. Во таа насока граѓанскиот сектор, во соработка со локалната самоуправа и со учество на граѓаните, веќе работи на развивање на алатки со примена на ИК технологии и социјални медиуми кои на поефективен и поефикасен начин ги адресираат овие проблеми на локално ниво.

12. НОСИТЕЛИ НА АКТИВНОСТИТЕ

Носители на планираните активности во Годишниот план за проценка на ризици од корупција се раководните лица во соодветните сектори и одделенија во администрацијата на Општина Гази Баба.

13. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Временската рамка во која ќе се имплементираат утврдените активности во Годишниот план за проценка на ризици од корупција е 2022 година.

Овој Годишен план влегува во сила со денот на неговото донесување и истиот ќе биде објавен на web страната на Општина Гази Баба.

Број 08- 4613/1
од 29 јули 2022 година
Скопје

ГРАДОНАЧАЛНИК
НА ОПШТИНА ГАЗИ БАБА,
Бобан Стефковски

